

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ХАРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ
ДЕРЖАВНОГО БІОТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора ВСП
«Харківський фаховий коледж
харчової промисловості ДБТУ»
«30» грудня 2021 року №10-06/47К

ІНСТРУКЦІЯ З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ № 54
для студентів під час тривалих святкових днів
(Великдень, травневі, Новорічні та інші свята)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інструкція з безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти під час святкових днів (Великдень, травневі, Новорічні та інші свята тощо) поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час перебування студентів на довготривалих вихідних.

1.2. Інструкцію розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу», «Правил дорожнього руху України», «Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України».

1.3. Всі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях, мати необхідні знання і навички користування медикаментами.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПІД ЧАС ТРИВАЛИХ СВЯТКОВИХ ДНІВ

2.1. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів перед початком тривалих святкових днів (Великдень, травневі свята тощо).

2.1.1. Перед початком тривалих святкових днів (Великдень, травневі свята тощо) чітко визначити терміни початку та завершення вихідних днів.

2.1.2. У разі продовження вихідних телефонувати в останній день визначених термінів до приймальної навчального закладу або вихователю, класному керівнику для визначення нового терміну закінчення вихідних.

2.2. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів під час тривалих святкових днів (Великдень, травневі свята тощо).

2.2.1. Під час тривалих вихідних, перебуваючи на вулиці й ставши учасником дорожньо-транспортного руху, слід чітко виконувати правила дорожнього руху: - рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, притримуючись правого боку за межами населених пунктів, рухаючись узбіччям чи краєм проїжджої частини, йти назустріч руху транспортних засобів;

- переходити проїжджу частину тільки по пішохідних переходах, зокрема підземних і наземних, у разі їх відсутності – на перехрестях по лініях тротуарів або узбіччя;

- у місцях із регульованим рухом керуватися тільки сигналами регулювальника чи світлофора;

- виходити на проїжджу частину з-за транспортних засобів упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;

- чекати на транспортний засіб тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;

- на трамвайних зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, можна виходити на проїжджу частину лише з боку дверей і тільки після зупинки трамвая;

- у разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком червоного або синього кольору, або спеціальним звуковим сигналом треба утриматися від переходу проїжджої частини або негайно залишити її;

- категорично заборонено вибігати на проїжджу частину, влаштовувати на ній або поблизу неї ігри, переходити проїжджу частину поза пішохідним переходом або встановленими місцями;

- по проїжджій дорозі на велосипеді можна рухатися тільки дітям, які досягають 16-ти років;

мопеди й велосипеди повинні бути обладнані звуковим сигналом та світловідбивачами:

попереду — білого кольору, по боках — оранжевого, позаду — червоного;

- на голові у водія має бути захисний шолом;

чітко дотримуватися правил дорожнього руху;

- водіям мопедів і велосипедів заборонено керувати транспортом із несправним гальмом, звуковим сигналом, у темну пору доби;

- рухатися по автомагістралях, коли поряд є велосипедна доріжка;

- рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках;
- їздити не тримаючись за кермо та знімати ноги з педалей;
- перевозити пасажирів;
- буксирувати інші транспортні засоби;
- для катання на інших засобах (скейтборд, самокат, ролики тощо) обирати місце на дитячих майданчиках та ін., на проїжджу частину виїжджати заборонено;
- учні повинні виконувати зазначені правила, а також інші Правила дорожнього руху України, знання про які були отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, інших навчальних спеціалізованих установах, предметних уроках;
- заборонено перебувати поблизу залізничних колій дітям без супроводу дорослих;
- учні, користуючись транспортним засобом, повинні сидіти або стояти тільки в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування. 2.2.2. Під час тривалих вихідних, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, приміщеннях, транспорті учні повинні чітко виконувати правила пожежної безпеки:
- заборонено брати з собою вогнебезпечні предмети, що можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгальські вогні, феєрверки, цигарки, легкозаймісті речовини, вогнезаймісту рідину тощо);
- користуватися газовою плитою вдома тільки із спеціалізованим електричним приладом для вмикання, сухими руками і під наглядом дорослих;
- заборонено використовувати віконниці на вікна для затемнення приміщень і застосовувати горючі матеріали;
- зберігати бензин, газ та інші легкозаймісті горючі рідини, приносити їх до приміщення;
- застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання, виготовлене з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону, полівінілу тощо);
- застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні тощо), використовувати хлопушки, застосовувати дугові прожектори;
- влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, що можуть викликати загоряння;

встановлювати стільці, крісла тощо, конструкції, виготовлені з пластмас і легкозаймистих матеріалів, а також захищати предметами проходи та аварійні виходи;

- у жодному разі не брати на вулиці чи в іншому місці незнайомі чи чужі предмети, зокрема побутову техніку, не вмикати їх у розетку вдома чи в інших установах — це може призвести до вибуху та надзвичайної ситуації;

- не наближатися до електроприладів, музичної апаратури, що живиться струмом. Користуватись електроприладами можна тільки в присутності батьків, сухими руками.

У разі виявлення обірваних дротів, неізольованої проводки, іскріння проводки, негайно повідомити дорослих;

- не збиратися біля проходів у громадських установах, входах та виходах, у приміщеннях вестибюлю;

- під час участі в масових заходах не кричати, не свистіти, не бігати, не стрибати, не створювати травмонебезпечних ситуацій, виконувати правила пожежної безпеки;

- у разі пожежної небезпеки (наявності вогню, іскріння, диму) — негайно вийти на повітря (за двері, балкон) та кликати на допомогу. Викликати службу пожежної охорони за номером 101, назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію: наявність вогню, диму, кількість людей у приміщенні, свій номер телефону; - при появі запаху газу в квартирі, приміщенні, у жодному разі не вмикати електроприлади, не користуватися стаціонарним чи мобільним телефоном, відчинити вікна, двері, перевірити приміщення, вимкнути газову плиту, якщо вона була ввімкнена, й вийти з приміщення; покликати на допомогу дорослих, негайно повідомити в газову службу за номером 104 чи 101 пожежну охорону;

назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описати ситуацію і залишити свій номер телефону.

2.2.3. Під час тривалих вихідних, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, громадських місцях, приміщеннях, транспорті тощо здобувачі освіти повинні чітко виконувати правила з попередження нещасних випадків, травмування, отруєння тощо:

- під час тривалих вихідних заборонено перебувати біля водойм без супроводу дорослих для запобігання утеплення дітей;

- категорично заборонено перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, закинутих напівзруйнованих будівель для запобігання обрушень будівельних матеріалів й попередження травм та загибелі дітей;

- заборонено вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, енергетики; - уникати вживання в їжу грибів, зібраних власноруч;
- заборонено брати в руки, нюхати, їсти незнайомі дикі рослини чи паростки квітів, кущів, дерев, що може призвести до отруєння;
- пересуватися слід обережно і спокійно. Беручи участь в іграх, не створювати хаотичного руху, не штовхатися, не кричати. На вулиці бути обережним, дивитися під ноги, щоб не впасти в яму чи у відкритий каналізаційний люк;
- не підходити на вулиці до обірваних, обвислих дротів, або дротів, які стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння — дані дроти можуть бути під напругою;
- не підходити до щитових, не залазити на стовпи з високовольтними дротами— можна отримати удар електрострумом від високовольтних ліній на відстані 5м;
- бути обережним на дитячих майданчиках, у парках відпочинку:
- спочатку переконатися, що гойдалки, атракціони, турніки та інші прилади справні, сильно не розгойдуватися й не розгойдувати інших, щоб не призвести до падіння чи іншого травмування;
- не виходити на дах багатоповерхівки для попередження падіння дітей із висоти;
- не підходити до відчинених вікон, мити вікна тільки в присутності дорослих, не нахилятися на перила, парапети сходинок для запобігання падіння дітей із висоти;
- не спускатися у підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища — там може бути отруйний газ;
- не вступати в контакт із незнайомими тваринами для запобігання отримання укусів від хворих на сказ тварин;
- застосовувати всі знання й правила, отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, навчальних уроках.

2.2.4. Під час тривалих вихідних здобувачі освіти повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності під час самостійного перебування вдома, на вулиці, громадських місцях, у друзів, на молодіжних дискотеках, у замкнутому просторі приміщень із чужими людьми, правила попередження правопорушень та насильства над дітьми:

- не розмовляти й не вступати в контакт із незнайомцями, зокрема не передавати їм цінні речі, ключі від дому, навіть якщо вони назвалися представниками міліції. Слід одразу кликати на допомогу й швидко йти до людей;
- не підходити до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони запитують дорогу. Скажіть, що не знаєте, і швидко йдіть геть;

- перебувати без супроводу дорослих на вулиці дітям до 10-ти років можна до 20 год, до 14-ти років — до 21 год, до 18-ти років — до 22 год. У темну пору сезону — до настання темряви; - діти мають право не відчиняти двері будинку навіть представникам правоохоронних органів. Якщо незнайомиць запитує, чи скоро прийдуть батьки, повідомте, що скоро — вони у сусідів, а в цей час зателефонуйте батькам і двері незнайомцям не відчиняйте;

- перебувати подалі від тих, хто влаштовує бійки, не беріть участі в су перечках дорослих і не провокувати словами чи діями агресивну поведінку, що може призвести до бійки або травми;

- у стосунках із оточуючими керуйтеся толерантними відносинами;

- не заходити в під'їзд, ліфт із незнайомими людьми;

одразу кликати на допомогу, якщо незнайомиць чинить якісь дії щодо вас. Бути уважнішими, оглядатися й перевіряти, чи не слідує за вами хтось під час проходу провулків, підземних переходів між домами й тунелями. Якщо за вами хтось іде, зупиніться й відійдіть у сторону, щоб потенційний переслідувач пройшов повз вас;

- під час перебування на дискотеці, слід завчасно попередити батьків про зустріч вас після закінчення заходу;

керувати загальними правилами етикету й нормами поведінки, не провокувати оточуючих на агресивну поведінку рухами й словами. У разі небезпечної ситуації слід звертатися до служби охорони закладу, викликати поліцію за номером 102, зателефонувати батькам;

- не чинити дій, що можуть призвести до правопорушень. Неповнолітніми у кримінальному праві вважаються особи віком до 18-ти років. За злочини, вчинені після настання 14-річного віку, неповнолітні підлягають кримінальній відповідальності;

позбавлення волі неповнолітньому може бути призначення строком до 10-ти років; найбільш суворим примусовим заходом виховного характеру є направлення до спеціальних навчально-виховних установ, що здійснюється примусово, незалежно від бажання неповнолітнього чи його батьків;

- батьки неповнолітніх, які не займаються вихованням своїх дітей, підлягають адміністративному штрафу в розмірах, передбачених відповідною статтею Карного кодексу України;

- всеукраїнські гарячі лінії підтримки дітей та молоді України:

Всеукраїнська лінія «Телефон довіри» — 800-500-21-80;

національна гаряча лінія з питань попередження насильства над дітьми та захисту прав дітей — 500-500-33-50 (у межах України дзвінки безкоштовні);

- під час перебування в громадських місцях на святкових подіях слід уникати натовпу і стовпотворінь. При русі в натовпі не можна напірати на тих, хто йде попереду (бажання прискорити рух завершиться пробкою). Слід намагатися уникнути затору, а головне, тих місць, де просування обмежують гострі кути, перила, скляні вітрини, — вас можуть притиснути, роздавити і серйозно травмувати. Якщо ви побачили збуджених глядачів під впливом алкоголю — вийдіть до завершення видовища або значно пізніше, щоб уникнути правопорушень і не стати жертвою насильства.

2.2.5. Під час тривалих вихідних учні повинні виконувати правила з запобігання захворювань на грип, інфекційні, кишкові захворювання, педикульоз тощо:

- при нездужанні не виходити з дому, щоб не заражати інших людей, і викликати лікаря;

- хворому виділити окреме ліжко, посуд, білизну;

- приміщення постійно провітрювати;

- у разі контакту із хворим одягати марлеву маску;

- хворому слід дотримуватися постільного режиму;

- вживати заходів профілактики:

їсти мед, малину, цибулю, часник;

чітко виконувати рекомендації лікаря;

- постійно мити руки з милом перед їжею;

- не їсти брудних овочів та фруктів, ретельно їх мити й ошпарювати;

- для запобігання захворювань на педикульоз, регулярно мити голову;

довге волосся у дівчат має бути зібране у зачіску, не користуватися засобами особистої гігієни (гребінцем) інших осіб, а також не передавати свої засоби гігієни іншим. Не міряти й не носити чужого одягу, головних уборів, а також не передавати іншим свій одяг;

- не вживати самостійно медичних препаратів, не рекомендованих лікарем;

- якщо ви погано почуваєтеся, а дорослих немає поряд, слід викликати швидку медичну допомогу за номером 103, описавши свій стан, назвавши номер телефону, домашню адресу, прізвище, ім'я, а також зателефонувати батькам.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПРИ ВИНИКНЕННІ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

3.1. Не панікувати, не кричати, не метушитися, чітко й спокійно виконувати вказівки дорослих, які перебувають поряд.

3.2. Необхідно повідомити , класного керівника, вихователя, завідувача гуртожитку чи іншу дорослу особу про те, куди ви йдете та коли повернетесь.

3.3. Пожежа відноситься до стихійних лих, при яких відбувається неконтрольований процес горіння, що супроводжується знищенням матеріальних цінностей і створює небезпеку для життя людей. Якщо загорівся телевізор, магнітофон чи інший електроприлад, їх необхідно негайно від'єднати від електричної мережі, накинути щільну ковдру.

3.4. Якщо у приміщенні накопичився отруйний чадний газ, то його необхідно негайно покинути, оскільки досить кількох ковтків, щоб знепритомніти.

3.5. Під час пожежі необхідно евакуювати всіх, хто знаходиться у цьому та прилеглих приміщеннях. Необхідно впевнитися, що немає дітей у шафах, під столами, ліжками, у ваннах, туалетах і т.д. по задимлених коридорах пробирайтеся до виходу на четвереньках або повзком, оскільки над підлогою менше диму.

3.6. При отруєнні газом, в тому числі чадним, ацетиленом, парами бензину, алкоголем, нікотином тощо у потерпілого спостерігається головний біль, шум у вухах, запаморочення голови, посилення серцебиття, нудота, блювання.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПРИ НЕЩАСНИХ ВИПАДКАХ

При нещасних випадках необхідно оглянути потерпілого, викликати лікаря або швидку допомогу і надати потерпілому першу медичну допомогу:

4.1. При ударі - забезпечити потерпілому спокій,класти на забите місце холодний компрес на протязі 6 годин.

4.2. При вивихах - накладити підтримуючу пов'язку, покласти на уражене місце холодний компрес, без лікаря суглоби не вправляти.

4.3. При розтягненні м'язів і зв'язок - накладити тугу пов'язку, забезпечити потерпілому спокій.

4.4. При запорошенні очей твердими частинами - накладити на око м'яку пов'язку і негайно відправити потерпілого до медпункту;

4.5. При запорошенні очей хімічними речовинами - промити чистою водою запорошене око в напрямку від вуха до носа.

4.6. При порушенні цілісності шкіри - обробити навколо пораненого місця йодом чи зеленкою і зробити пов'язку. Не слід торкатися рани руками, виймати з неї сторонній предмет.

4.7. При наявності кровотечі - наложити джгут або давлучу пов'язку. Джгут накладають не більше як на 1,5-2 години.

4.8. При втраті свідомості - розтебнути комір, пасок та інші частини одягу, які заважають дихати, відкрити вікна, винести потерпілого на свіже повітря, дати понюхати нашатирний спирт, обличчя та груди змочити холодною водою.

4.9. При ураженні електричним струмом - звільнити потерпілого від дії струму, оцінити його стан і надати йому долікарську допомогу.

4.10. При переломах - наложити шину так, щоб були надійно іммобілізовані два сусідні з місцем ушкодження суглоби (вище і нижче). При відкритих переломах - наложити на рану пов'язку.

4.11. При зупинці дихання - зробити штучне дихання.

4.12. При опіках - обробити уражене місце спиртом, одеколоном. Не можна доторкуватись до обпечених ділянок руками, не можна проколювати пухирі та відривати одяг. Опікову поверхню накривають чистою тканиною. При опіках очей електродугою - робити холодні примочки розчином борної кислоти.

4.13. При отруєнні окисом вуглецю (чадний газ, дим, продукти горіння) - забезпечити потерпілому приплив свіжого повітря, звільнити його від одягу, який утруднює дихання, дати понюхати нашатирний спирт. На голову і груди потерпілого покласти холодний компрес.

4.14. При отруєнні недоброякісною їжею, медикаментами, негайно промити шлунок. Для цього потерпілому потрібно дати 1-1,5л теплої води і викликати блювання. Процедуру повторити 2-3 рази.

4.15. При укусах бджолами, осаами - видалити жало, на рану наложити примочку із нашатирного спирту.

4.16. При тепловому та сонячному ударах - перенести потерпілого в прохолодне місце, намочити голову і ділянку серця холодною водою, піднести до носа ватку з нашатирним спиртом.

Інструкцію розробив: інженер з охорони праці

В.О. Бабіченко

Погоджено:

Заступник директора з

навчальної роботи

Голова профспілкового комітету

Л.В.Давлетшина

О.І. Лупинос